

Mied d'instrucziun da romontsch per la scola populara dalla Surselva

Texts e vocabulari per la 5. classa

Auturs Benedetg Hendry, Sandro Tomaschett

Grafica frontispezi Grafikdeal

Transcripziun en InDesign Sandro Tomaschett

Programmaziun pagina
d'internet e concepziun
da Moodle

Sustegn linguistic e lectorat Alexi Decurtins

Ulteriuras lavurs da tut gener Ils commembers da suprastonza ed il secretariat
PRO IDIOMS SURSELVA

Responsabel general per
l'informatica e per Moodle Adrian Cathomas

Menader general dil project Francestg Friberg

Dretgs d'autur PRO IDIOMS SURSELVA

Da retrer www.access.ac

Contact surselva@access.ac

Fotografias frontispezi Motiv: Scolar dalla 5. classa / Munt da crap
Fotograf: Gion Tenner / Marcus Lumma

Cuntegn texts e vocabulari

Unitad 1: Paul Luziet va a scola	4
Unitad 2: Comics	18
Unitad 3: La fuigia dil Stoffel.....	22
Unitad 4:.....	XX
Unitad 5:.....	XX
Unitad 6:.....	XX
Unitad 7:.....	XX
Unitad 8:.....	XX
Unitad 9:.....	XX
Unitad 10:.....	XX

Paul Luziet vul buc ir a scola (p. 4-7)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

1. Descriva la cumparsa da Paul Luziet!
-
-

2. Daco ston ins ir a scola tenor l'onda Zia?
-
-

3. Tgei vul Paul Luziet contonscher cull'enumeraziun dallas persunas sin p. 7 sisum?
-
-

Pensum 2: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

mirar en siat vanauns	
prender il surmeister tschun dis a spisa	
alzar la vusch	
naven da ch'ei siara en tochen ch'ei terreina	
far ils baus da grascha	

Pensum 3: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
	pagar	
il seludauner		
	cumandar	
		cuntenta
	garanteschel	

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczjün culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
tup		perdert	
il tappalori		sbassar	
garmadi		cument	

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

endinadamein	
il nevs / ils nevs	
il metschafadigias / ils metschafadigias	
il tierm / ils tiarms	
ureidi	
tueit	
il staup dall'uolp / ils staups dall'uolp	
la sgagia / las sgagias	
il parfinchel / ils parfinchels	
la merlotscha / las merlotschas	
il tschagrun / ils tschagrums	
il sabiut / ils sabiuts	
il deivet / ils deivets	
far deivet	

Igl emprem di da scola (p. 8-12)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

1. Descriva co Paul Luziet vesa ora siu emprem di da scola!
-
-

2. Co ei igl emprem di da scola da Paul Luziet staus?
-
-

3. Daco eran ils surmeisters paupers da lezs temps?
-
-

Pensum 2: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

prender en mira igl inimitg	
dar in griu che va tras pial ed ossa	
vegnir ord il concept	
far flucs cun enzatgi	
vegnir tut ord la suna	

Pensum 3: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
	ella semeglia	
il sentiment		
ils numis		
		frestgamein
	crer	

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczjün culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
engartar		selvadi	
cuchegiar		il bargelem	
curios		serrar	

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

fittar	
il mescal / ils mescals	
mudergiar	
magari	
bergamasc	
ballontschar	
la pareta / las paretas	
esser sepiars	
il paster / ils pasters	
il bargelem / ils bargelems	
il tiaratriembel / ils tiaratriembels	
recliamein	
la dagretta / las dagrettas	
panzar	

Igl alfabet da Paul Luziet (p. 12-14)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

1. Declara la construcziun: „Paul Luziet ha inventau – (...) – in curios alfabet.“
-
-

2. Co ei la construcziun suandonta da capir: „Tgisà pertgei ch'ei duess era dar glieud sut Trun? Leu ei tut stgir.“
-
-

Pensum 2: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
	piarder	
	sbagliar	
	midar	
	pretender	
la fermezia		

Pensum 3: *Enquera ulteriurs plaids che fan rema tier ils dus exempels ch'ein dai! Fai silsuenter dus agens exempels cun plaids che fan rema!*

'muot' e 'nuot'	
'peiver' e 'beiber'	

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczion culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
immediat		rodund	
enorm		vieti	
ferton che		ferm	

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

inventar	
il tarden / ils tardens	
la gatta / las gattas	
la niala / las nialas	
il buttatsch / ils buttatschs	
igl apiestel / ils apostels	
la pulacca / las pulaccas	
la sbarrada / las sbarradas	
pir (mal, pir, il pir)	
il pir ... / la pira ...	

Paul Luziet fa ina lumparia (p. 14-18)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

1. Tgei lumparia ha il Paul Luziet fatg culla tenta?
-
-
-

2. Tgei ha il Paul Luziet fatg culla miur en stiva da scola?
-
-
-

Pensum 2: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

haver da far la pial pleina	
schluppar dil rir	
far smanis sco da spuentar mustgas	
Per quei di han els giu ruaus cun bustabs e cefras.	
far ina tschera sc'ina vischnaunca barschada	

Pensum 3: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
		legher
il maun		
	veser	
		curaschus
il ruaus		

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczjün culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
blut		entrar	
binglar		curaschus	
mitschar		losch	
horribel		la forza	

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

sezuppar	
cuchegiar	
mal / malidi	
la totona / las totonas	
il smani / ils smanis	
la disa / las disas	
il tinter / ils tinters	
cular	
in daguot cula	
aposta	
la preda / las predas	
sil fiat	
la tschera / las tscheras	

Il di d'examen (p. 18-22)

Pensum 1: Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!

far enzatgei sco da beiber aua	
In sco ti san ins ir ad encurir.	
tedlar cun bucca e nas	

Pensum 2: Completescha la famiglia da plaids!

substantiv	verb	adjectiv / particla
		scuidas
		luvrus
	scurlar	
	plascher	
	els tarlischchan	

Pensum 3: Metta ils segns d'interpuncziun pil discours direct el dretg liug e scriva grond nua ch'igl ei necessari!

mira mira tgei fegher che ti eis ti sas gie leger latin ord il cudisch da romontsch e lu aunc cul tgau engiu manegia il plevon

ho quei fetschel sco da beiber aua replica paul

schi buns da leger sun jeu gnanc fa sin quei il plevon in sco ti san ins ir ad encurir

gliez manegel jeu era rispunda paul luziet

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczjun culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
il plevon		s'avischinar	
dir (verb)		luvrus	
stupent		dumiesti	

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

s'avischinar	
ils fargliuns	
ils egliers	
scuiu	
pretender	
repeter	
surstau	
il laud	
stupent	
igl animal selvadi / ils animals selvadis	
igl animal dumiesti / ils animals dumastiis	

Paul Luziet raquenta (p. 23-27)

Pensum 1: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

tremblar sc'ina caglia	
dar da leu vi sc'in sac	
esser alvs sco stratscha	
ir per siu fatg	
buca far feda d'enzatgi / d'enzatgei	

Pensum 2: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
		liungs
		murdiu
il smarschun		
	rir	

Pensum 3: *Transfuorma naven dil discuors direct el discuors indirect! Scriva las construcziuns el discuors direct sillas lingias suten!*

Animals scarponts vivan mo paucs pli en nossa cuntrada. Il luf-tscherver, il tschéss-barbet ed igl uors ein rars hospes. Il luf-tscherver ei in utschac dalla notg. Ins vesu buca bia quei cumpogn. Als carstgauns fa el nuot. Schiglioc eis el in animal da rapina e mazza tuttas creatiras pli fleivlas.

Pensum 4: *Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construcziun culs sinonims ed antonims el carnet!*

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
fleivel		cuntinuar	
sbrigar		stgir	
calar		dapertut	

Pensum 5: *Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!*

la muntaniala / las muntanialas	
il camutsch / ils camutschs	
il luf-tscherver / ils lufts-tscherver	
il tschéss-barbet / ils tschéss-barbet	
igl uors / ils uors	
igl animal da rapina / ils animals da rapina	
il sien d'unviern	
pigiurar	
da camifo	
tudi	
en in gienà	
la patgna / las patgnas	
igl ualer / ils ualers	
il tizun / ils tizuns	

Paul Luziet ed igl uors (p. 27-30)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

1. Tgei manegias ti dil raquent da Paul Luziet davart la catscha d'uors? Constat quei?

2. Co quetas ti la risposta da Paul Luziet sil laud dil plevon alla fin?

Pensum 2: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

dir ni plaid ni miez	
dar sneclas ad enzatgi	
ferdar l'aria	

Pensum 3: *Cumpletecha la famiglia da plaids!*

substantiv	verb	adjectiv / particla
		emblidau
		cargau
la direcziun		
		meriteivel
		desperau
ils plaids		

Pensum 4: Enquera ils sinonims ed antonims dils plaids el text! Scriva silsuenter ina construczjün culs sinonims ed antonims el carnet!

plaid el text	sinonim	plaid el text	antonim
sminar		prescha	
capitar		cargar	
il fisi		pulit	
fegher			
cattar ad agur			

Pensum 5: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

la féffa	
la bischetta	
sminar	
il fastitg / ils fastitgs	
la rabaiza	
la bleissa / las bleissas	
il grugn	
fastisar enzatgi	
tahegiar	
schemer	
la luschezia	
fegher	

Pensum 6: Repeta igl entir scazi da plaids da «Paul Luziet»!

Comics - ina cuorta introducziun

Definiziun dil comic

„Comic“ ei la noziun currenta per ina fuorma d'art che secumpona da pliras sequenzas. In comic descriva numnadamein in process ni rauenta ina historia cun agid d'ina seria da maletgs. Il pli savens ein ils maletgs dessignai e vegnan accumpaignai da divers texts descriptivs ni da discours directs.

La noziun „comic“ deriva digl engles - comic strip - quei che munta nuot auter che „komischer Streifen“ per tudestg e „sdrema comica“ per romontsch. Cunquei ch'ils comics ston denton buca per tut prezi esser comics/leghers, han ins introduciu la noziun „art da sequenzas“. Quei munta ch'in comic sto consistier da silmeins dus maletgs. Il text che accumpogna ils maletgs ei plazzaus sur ni sut ils maletgs ni ch'el vegn integraus els maletgs cun agid da borlas (Sprechblasen). Plinavon vegnan era ramurs integradas els maletgs.

La historia dil comic

Ils origins dil comic secattan gia ell'Antica. La fossa dil Menna cuntegn numnadamein dessegnis d'avon 3400 onns. Els muossan ina sequenza da maletgs davart la raccolta ed il tractament dil graun. Las hieroglifas egipzianas ein perencunter negina fuorma da comic, cunquei ch'ils maletgs stattan buca per caussas, mobein per suns.

Biaras illustraziuns en baselgias dil temps miez, seigi quei sigl altar, sillars finiastras ni vid las preits, han il caracter d'in comic, cunquei ch'ellas raquentan historias ord la bibla. Tochen il 19avel tschentaner ein carnets da cuntegn comic sederasai. Igl artist d'entagl Katsushika Hokusai ha la fin finala introduciu la noziun „manga“, il qual stat per comics a Japan. Ell'Europa ha l'invenziun dil squetsch entras Johannes Gutenberg procurau per la derasaziun da diversas historias.

La fin dil 18avel tschentaner anflav'ins oravontut en gasettas englesas differentas fuormas dil comic. Pil pli eran quellas cuortas e comicas. Rodolphe Töpffer vala sco bab dil comic modern. Entuorn 1850 ha el sco emprem entschiet a far diever da ramas da panel e da dessegnis stilisai (cartoons). Vinavon ha el cumbinau text e maletg. Dil reminiscent eis el era staus cun ses students el Grischun ed ha illustrau persunas, eveniments e loghens en Surselva.

Dapi 1850 ein cuortas sdremas comicas medemamein vegnidas squitschadas en gasettas dils Stadis Uni. Ell'Europa - pli exact en Frontscha ed en Belgia - ei in'autra fuorma da comic sesviluppada, numnadamein il carnet da comic. In exempli impurtont ein las historias da „Tim e Struppi“ da Hergé. Pli tard ei quella fuorma era sesviluppada ell'America cun agid da „Tarzan“ da Hal Foster. Aschia eis era stau cullas figuris da Walt Disney, sco p.ex. cun „Micky Mouse“ e „Donald Duck“. 1938 han Jerry Siegel e Joe Shuster inventau la figura „Superman“. Quei ha giu per consequenza in boom da heroxs ed il carnet da comic ei finalmein daventaus in success. Schizun el Grischun ha il comic fitgau pei, numnadamein entras la „Historia dils Romontschs“, sviluppada da P. Haas, F. Giger ed A. Decurtins.

Pensum 1: *Rispunda las damondas davart il cuntegn en ina construcziun.*

1. Definescha la noziun *comic* cun agens plaidi.

2. Tgei ei tenor tiu meini la differenza principala denter in comic ed in film? Dat ei aunc ulteriuras differenzas denter quels dus generi?

Pensum 2: *Tschenta tschun damondas davart il cuntegn e rispunda tez quellas. Tschenta silsuenter tias damondas ad ina conscolara/in conscolar. Cumparegliei vossas rispostas.*

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

Pensum 3: *Scriva las pli impurtontas noziuns dil text (10-15) sin cedels (buca memia gronds).*

Metta silsuenter tes cedels sin in fegl A3. Emprova dad anflar ina structura e muossa si las relaziuns da tias noziuns cun paliats ni cun autres metodas graficas.

Noziuns impurtontas arisguard comics

Pensum 4: S'informescha egl'internet davart las suandontas noziuns arisguard comics. Noda la muntada dallas noziuns cun agens plaids.

antagonist: _____

borla: _____

herox: _____

kino el tgau: _____

manga: _____

pointe: _____

protagonist: _____

rama da panel: _____

sequenza: _____

Pensum 4: Pren in comic (forsa anflas ti a casa in comic ni damonda la persuna d'instrucziun) ed enquaera en quei comic las noziuns dil fegl precedent.

Pensum 5: Dessegna in agen comic. Emprova leutier dad integrar tia savida davart las noziuns impurtontas sco p.ex. panels, borlas eav.

Pensum 6: Organisescha il comic dalla „Historia dils Romontschs“ (LR 1987) e legia enqual etappa ord ils eveniments da Sgartin e Fermentin ella tiara da Tukinu, Arusa ed Eluku.

Pensum 7: Elegi ina scena plascheivla ord il comic dalla „Historia dils Romontschs“ (LR 1987) e giughei quella cullas persunas necessarias.

Pensum 8: Creei in comic cul «link» sin Moodle!

Stoffel fui ord perschun (p. 9-15)

Pensum 1: S'orientescha cul plan dil marcau da Cuera (staziun, marcau vegl, catedrala).

Noda el plan la via naven dil Sennhof tochen alla staziun dil tren!

Pensum 2: *Declara las locuziuns cun agens plaids!*

ir a letg cun las gaglinas	
ners sco il giavel	
ferms sco in taur	
sefar ord la puorla	
runcar e trer ils fols	
durmir sco in tais	
il vestgiu va sco la pial ad in luschard	
ti ridischoras	
survegnir cordas d'appuntau	

Pensum 3: *Declara la muntada dils plaids suandonts per romontsch ni per tudestg!*

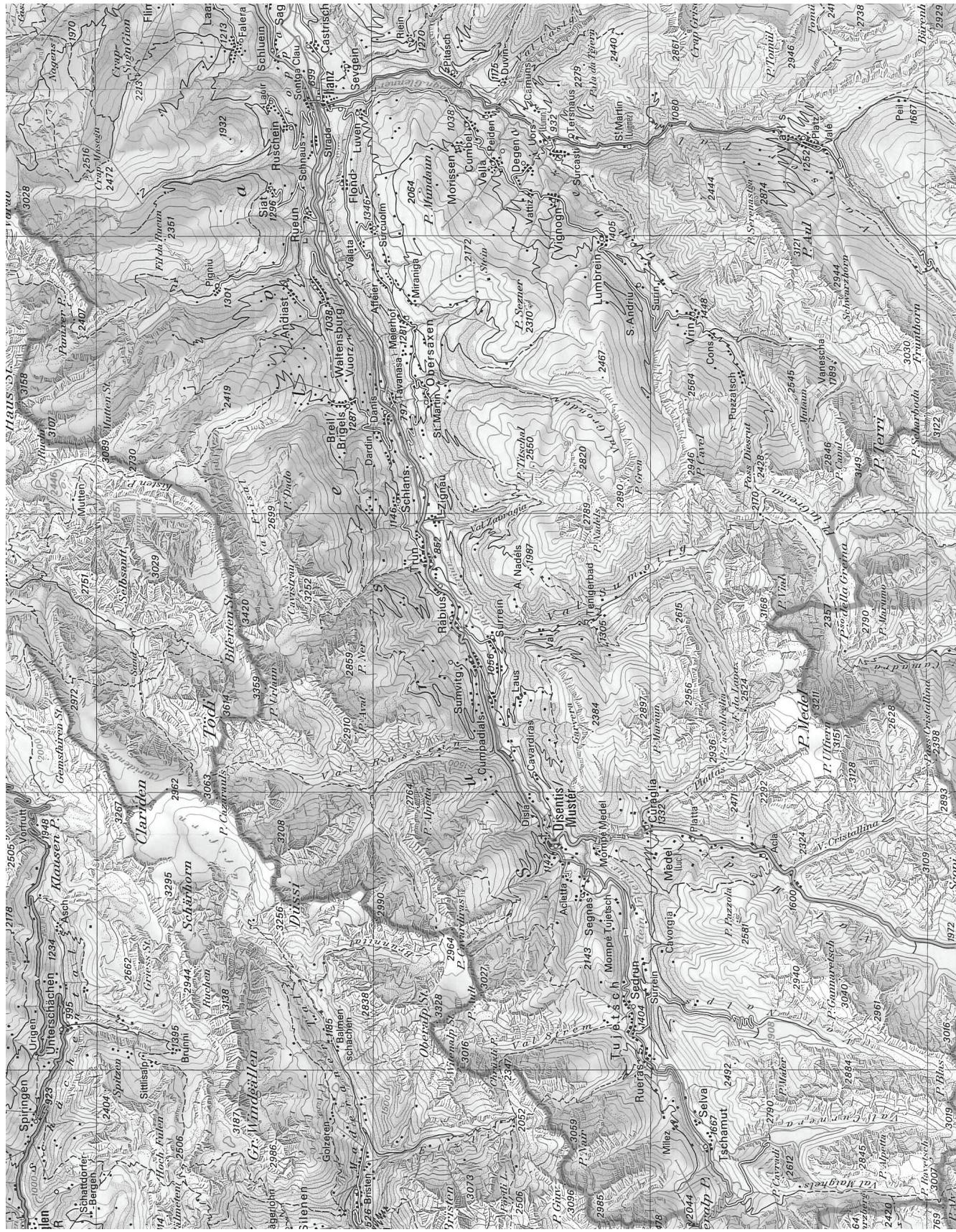
il cussadent	
il vestgiu da galiot	
il spalier	
il canoni	
il pentel	
leger il brevier	
la postura stampada	
sfugatar	
il spiendi	

Pensum 4: *Sas ti leger quella talantiala? Scriva quei text el carnet e tschenta tutta interpunczun!*

Enquera silsuenter il text original el cudisch e curregia tia sligaziun!

Ilgaliotstoffeleirutsquestanotgordilsennhofsignalimenttschienotgontacentimetersgrondsdaposturastampadaurdadirameraeberaselvadiportamonduradagaliotillumpazivegnasetenesienlavischinonza dilmarpaetschercaenmintgacassdasumprarniengularinamonduracivila.

Pensum 5: *Stoffel parta cul tren navea da Cuera viers la Surselva. Persequitescha il viadi e noda ella carta geografica mintga retenida!*

Pensum 6: *A Glion entra Stoffel en ina pasternaria. Legi aunc inaga las paginas 14 e 15 dil cudisch! Reparti las rollas e giughei la scena en gruppas da treis - in da vus ei il reschissur!*

Pensum 7: *Malegia els caums cheu sut il Stoffel en differentas rollas!*

a) Stoffel - ners sco il giavel e ferm sco in taur	b) Stoffel en vestgiu da galiot
c) Stoffel en barlacca da canonii	d) Stoffel en pasternaria (cun vendidra)

La catscha sil Stoffel entscheiva (p. 15-21)

Pensum 1: Declara la muntada dils plaids suandonts per romontsch ni per tudestg.

la miersa	
temerari	
la collecta	
il habit	
tunder	
satiuer	
tappernar	
aspramein	
far paleis	
sesbargatar	
vegnir emprun	

Pensum 2: Declara las locuziuns cun agens plaids. Fuorma silsuenter cun mintga locuziun ina construcziun sillas lingias aschuntadas.

la fama vegn ad ureglia	
sco in vadi bletsch	
dar la zetga	

Stoffel fa il fumegl

Pensum 3: *Fai ina sempla skizza davos mintga construcziun! Empren da raquintar exactamein l'entira historia mo cun agid da tes maletgs!*

A Tavanasa sepladescha Stoffel sco fumegl tier in pur.	
El hagi giu empau discletg.	
In vagabund hagi engulau sia valischa e sia entira facultad.	
Il pur ha offeriu ina paghetta ed era bi leds dad haver cattau in fumegl aschi bienmarcau.	
El ha seschau surplidar e dau ordavon la paga d'in meins.	
In vestgiu nausch ha Stoffel retschiert dil pur.	
Dus dis ha el luvrau aspramein en nuegl e sil funs.	

Stoffel fa da pigliar culla polizia (p. 21-24)

Pensum 1: *Rispunda allas damondas davart il cuntegn en ina construcziun!*

- a) Cun tgei vehichel arriva il Stoffel a Rabius?
-

- b) Co era Stoffel sevestgius?
-

- c) Stoffel envida il collega polizist a prender in refrestg. Tgei refrestg dat el?
-

- d) La polizia da Cuera entra ell'ustria. Stoffel lai ora cups. Descriva!
-

- e) Sco ins meina in biestg ha el menau il collega el carr d'assagl. Declara pli sempel!
-

Pensum 2: *Tuna ei buca empau curios? Curregia e scriva las construcziuns el carnet!*

- a) Ussa cul Stoffel van ei giu Cuera.
- b) El ha siu vehichel manischau ensiviars.
- c) Al schani el ha cun cordas ligiau peis e mauns.
- d) La polizia era sco en in disturbau furmicler.
- e) Il commando da Cuera da scala si rampluna.
- f) Igl esch sesarveva ed ils polizists stevan giudem stiva.
- g) En quei mument siglieva Stoffel sin peis.
- h) Al Stoffel giun via ina gassa ha fatg il pievel.
- i) Il carr d'assagl cul falliu Stoffel camina encunter Cuera.

Pensum 3: Declara la muntada dils plaids suandonts per romontsch ni per tudestg!

manischar il vehichel	
pigliar pil cavez	
barricadar igl esch	
patangar	
aspirar allas cordas	
esser en dubis	
esser sco en in furnicler	
il carr d'assagl	
bubrentar il collega	
Stoffel lai ora cups	

Pensum 4: Sas ti era leger il text tagliau? Noda tia sligiaziun sillas lingias aschuntadas!

a) Igi esen sesai va eu eis startari giuueni suva.

b) En quer moment seghia il Stoffel en peri.

c) El cargo il scham per la kuhola e stolza las carividias si uies.

d) Stoffel meina il polizist duuentau giuueni suva.

e) Tuis ischiumt conegas idair son tuaa lura di Stoffel.

f) Stoffel meina il ueniquent se in diesig el Carr u assagi.

g) El sidar las pur las curitadass avut che i duler vegni uuu di ver la bucca.

Stoffel fa da parler e da pader (p. 24-31)

Pensum 1: Cumpletecha la famiglia da plaids!

substantiv	verb	adjectiv / particla
	s'enviar	
il confessur		
		proponiu
	decider	
		reussiu
	dubitar	
la stgiraglia		
		liber

Pensum 2: Enquera in sinonim e scriva ella 1. persuna dil singular!

verb egl infinitiv	sinonim	1. persuna singular
s'enviar		jeu
s'avischinar		
sededigar		
proponer		
balbegiar		
sturtigliar		
reussir		
dar d'entellir		

Pensum 3: Anflas ti ils sbagls? Scriva endretg e controllescha cul text el cudisch!

Tschun dis pli tard ha Stoffel anflau en ina val dado Segnas sut la punt dil giavel ina stupent manti clar ed ina capiala cun plemas alvas che cunteneva in puschel cavels blonds sco sch'els derivassen d'in aunghel.

Pensum 4: *Declara la locuziun e scriva el carnet ina atgna construcziun!*

haver enzatgei sil puppen	
vegnir ora cul marmugn	
la cresta crescha	
dar ellas greflas	
ferdar l'aura	
stender ils latschs	
far da tuttas futras	

Pensum 5: *Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!*

il spiendi	
igl unviern	
il tschuffel	
il cumplot	
il socius	
la dunsena	
il deputau	
il convent	
secret	
dubius	

Stoffel en Val Tujetsch (p. 31-36)

Pensum 1: Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!

la barlacca	
calzers da rabaizas	
il fest da bintgun	
far zambagls	
la carta d'idenditad	
cun ardiment	
la malentelgentscha	
permiert	
pulpiu	
mirar da quei fasierli	
tuccar da stuornas	
far ventschidas	

Pensum 2: Ti sas scriver meglier quellas construcziuns cun duvrar il gerundi (cantar-cantond).

a) La damaun han ins viu in turist che marschava encunter Selva.

b) Has ti viu il pader che schlumpergiava per la tiara entuorn.

c) Jeu hai viu in prer che ei ius en caplutta.

d) Cu Stoffel ei carraus viers Rueras ha el entupau ils pumpiers.

e) Dalunsch ha el udiu ch'ei tuccava da stuornas en sontga Brida.

Stoffel sco chauffeur dalla posta (p. 36-42)

Pensum 1: *Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!*

il propiest	
il sumfil	
far combas	
en in scudé	
la creanza	
il lagugn	
la caniala	
il mugrin	
la tumplentga	
il simulant	
en mongias camischa	
frontal	
svapurisar	

Pensum 2: *Legia exactamein il text sin pagina 40! - Siara silsuenter il cudisch!*

Fai ina avon las construcziuns gestas!

- A Curaglia ha Stoffel priu albiert el hotel Lucmagn.
- La dumengia sissu era fiasta da parada a Curaglia.
- Il Stoffel ha fatg la processiun e purtau ina sontgadad ensemencul mistral.
- Viers la fin della processiun ha Stoffel remarcau in tip curios che steva dalla vart.
- Stai en baselgia ha el deponiu la sontgadad ed ei sefatgs ord la puorla.
- Mo ils dus boiers spitgavan avon baselgia.
- Stoffel ei sefultschius denter la buobanaglia.
- Tschels dus suandavan sco lufs la selvaschia.
- Sco il luscharde che lai dar la cua, seschlueta Stoffell ord il frac.
- El lai quel enta maun al mistral.

Stoffel vegn pigliaus (p. 42-51)

Pensum 1: *Lavura cul vocabulari ed empren il plaids!*

il guvernagl	
il pelegrin	
la cumar	
la manipulaziun	
la purlanza	
la ratteina	
il clom d'uiara	
il carr da laitras	
snarregiar	
tschinclar	
plegar	

Pensum 2: *Remplazza il plaid en letras grassas cun in sinonim!*

far paleis	
urdir in plan	
tscharner cun acclamaziun	
exequir la scharscha	
dar la cunzina	
far la giatta morta	
dar in schul da miervi	

Pensum 3: *Elegia ina situaziun per cuntinuar la historia e scriva in cuort text!*

- Ils buobs arrivan sin cadruvi.
- La gasetta rapporta dall'arrestada.
- Tgei fan ils heroxs da Surrein culs 500 frs.?